

KYSELYTUNTI – te kysyitte, me vastasimme!

Molemmissa tilaisuuksissa osallistujat saivat esittää asiantuntijoillemme kysymyksiä. Alla on esitetty kysymykset (k) sekä vastaukset (v).

Kysymykset & vastaukset

K: Mikä on pieni hanke, miten pienet ja isot hankkeet eroavat, vai eroavatko

V: Leaderin tukemissa hankkeissa tuen enimmäismäärä säädöksissä on 180 000 €. Käytännössä osa Lapin Leader-ryhmistä on linjannut enimmäistuen pienemmäksi. Enimmäistukimäärää kannattaa tiedustella omasta ryhmästä. Pienet hankkeet ovat usein kustannusarvioltaan 50 000 € paikkeilla. Kustannukseltaan näin pieni hankkeita taas näkee harvoin ELY-keskuksen suoraan tukemissa hankkeissa.

Hankkeen suunnittelu lähtee tarpeesta. Hankeideasta kannattaa olla varhaisessa vaiheessa yhteydessä Leader-ryhmään tai ELY-keskukseen idean rahoitusmahdollisuuksien selvittämiseksi.

K: Mikä tukiprosentti ja mistä haetaan elvytystuen uusiutuvan energian tuki? Voiko saada tuen sähköautojen latauspisteeseen tästä elvytysrahastosta?

V: Sähköautojen latauspisteet eivät kuulu elpymistuen piiriin, tämä on selvitetty erikseen. Tuet haetaan ELY-keskuksesta ja Hyrrän kautta.

Elpymistuen tukiprosentti/euromäärät menevät seuraavalla tavalla (tarkempaa tietoa Heikki Moilaisen yritysrahoituksen ABC -esityksestä):

- Perustamistukena yrityksen omistajanvaihdoksen valmisteluun 5000–10 000 €. Maksu kahdessa erässä, viimeinen erä maksetaan, kun yrityskauppa on toteutunut.
- Maataloustuotteita jalostavat mikro- ja pienyritykset (annex I -yritykset) 35 %, enintään 200 000 euroa. Muut yritykset 30 %, de minimistukena. Investointikustannuksen on oltava vähintään 10 000 €.
- Investointituki uusille biokaasulaitoksille ja uusille biokaasun tuotantoyksiköille, tukiprosentti 50 %, kustannus enintään 2 000 000 €

K: Kyläyhdistyksen luontopolkuihin liittyen pitäisi hakea hanketta, muttei ole kokemusta hankehakemuksen tekemisestä. Miten resurssoidaan hankkeen vetäminen eli byrokraattiset asiat? Voiko Leader-hankkeisiin resurssoida esim. hankkeen vetäjän?

V: Hallinnoinnin osuus voi olla investointihankkeissa kohtuullisen pieni, enintään 10 % hankkeen kustannuksista.

K: Miten esim. Klapi-koneiden, peräkärrijen ja esim. Harvesterien rahoitus?

V: Klapi-koneet ja vastaavat pienet hankinnat rahoitetaan lähinnä Leadereiden kautta. Klapi-koneet

ovat usein tapauskohtaisesti rahoitettavissa. Metsätyökoneet (harvesterit) ovat rahoituksen ulkopuolella.

K: Voidaanko matkailua palvelevia reitistöjä tukea ilman reittitoimitusta

V: Voidaan tukea ja on tuettu, mutta näissä voi tulla ongelmia. Reittitoimitus turvaa reitin olemassaolon jatkossa. Maaseuturahastossa on hyödynnetty myös tarpeeksi pitkiä vuokrasopimuksia (vähintään 10 vuotta). Vuokraoikeuden kirjaus vaaditaan, jos reittitoimitusta ei tehdä. Erityisesti silloin, kun reitillä on paljon maanomistajia, ovat reittitoimitukset oleellisia. Reittihankkeita suunniteltaessa kannattaa olla yhteydessä suoraan Anna-Kaisa Teurajärven (anna-kaisa.teurajarvi@ely-keskus.fi), Pekka Niemelään (pekka.niemela@ely-keskus.fi) sekä Pekka Hervaan (pekka.herva@ely-keskus.fi). Materiaalien liitteenä on myös Anna-Kaisa Teurajärven ja Pekka Hervan laatimat ohjeet reitteihin liittyen.

Linkki ohjeisiin: [Ulkoilureitin suunnittelussa huomioitava](#)

K: Eikö 10-20 v vuokrasopimus riitä ja mahdollisuus kirjata sopimus rasitteena

V: Ks. Yllä oleva vastaus.

K: Nykypäivän asiakkaat haluavat saapua mitä mielikuvituksellisemmilla tavoilla kuten metsäautoiteita enduropyörillä, maastopyörillä yms. Voiko hankkeistaa olemassa olevien metsäteiden, polkujen ja vastaavien kartoituksen ja reittikuvausten tekemisen? Kyseessä siis olemassa olevat tiereitit, joille luotaisiin sähköistä ja esitemateriaalia matkailijan saapumisen ja elämyksellisen helpottamiseksi ja myös varmistamiseksi, että osaavat perille ja päiväretkiltä takaisin.

V: Tällaisia hakuja on nytkin vireillä, joten voi hankkeistaa ilman muuta. Kannattaa olla ajoissa yhteydessä rahoittajaan!

K: Minkälaisia ovat käsittelyajat vai riippuuko hankkeesta? Lähinnä Leader-hankkeissa.

V: Riippuu paljon siitä, kuinka valmiina hanke tulee. Jos on hyvin suunniteltu ja valmisteltu, eikä tule massiivisia lisätietopyyntöjä, puhutaan käsittelyajassa viikoista. Jos tulee paljon lisätietopyyntöjä, voi käsittelyssäkin kestää. Suositellaan, että tarvittavat lupa-asiat (rakennusluvut ym.) ovat kunnossa ennen kuin hankkeet tulevat valmisteluun. Rahoituspäätöstä ei voi tehdä ilman edellytettyä viranomaislupaa.

K: Voiko kylä rakentaa ulkoliikuntapaikkaa kunnalta vuoraamalla maalle

V: Voi, mutta vuokrasopimus pitää olla kyläyhdistyksen ja kunnan välillä. Vuokrasopimuksen pitää olla tarpeeksi pitkä ja kyläyhdistyksen pitää sitoutua liikuntapaikan ylläpitämiseen. Esimerkiksi 10 vuoden vuokra-aika on ihan hyvä.

K: Tuo tuen prosenttikoostuma pitäisi olla myös yrityspuolella samansuuntainen. Nyt hankkeet tosi raskaita uusille yrityksille, koska maksimi tuki 35%. Oman rahan osuus massiivinen ja kaikki maksetaan ensin omista varoista. Lopuksi alkaa myönnetyn tuen anomisprosessi. Kunnat pitäisi saada

mukaan näihin yritysten prosesseihin helpottamaan yrittäjien taakkaa. Esim palkkaamalla erityinen hankeneuvoja yrityksiä tukemaan. Tämänhetkinen neuvontapalvelu ei riitä.

V: Kunnissa on erilaisia resursseja yritysneuvontaan riippuen aina kunnasta. Neuvontaa kunnista, Leaderista ja ELYltä on aina saatavilla matalalla kynnyksellä. Yritystukien maksimimäärät esiteltiin Moilasan esityksessä (Yrityusrahoituksen ABC, ELY).

K: Voiko urheilujärjestö (Lapin piiri) joko yksin tai yhdessä muutaman urheiluseuran kanssa hakea rahoitusta esim Meri-Lapin alueella maastopyöräreitteihin, tapahtumiin, välineisiin ym. Omarahoitus osuus?

V: Urheilujärjestö voi olla tuen hakijana sekä ELYllä että Leaderilla riippuen ryhmän strategian painopisteistä. Myös Leader-ryhmien alueiden välistä hanketta voi ajatella. Tämä katsotaan kuitenkin aina tapauskohtaisesti. Omarahoitusosuus riippuu hankkeen sisällöstä ja rahoittajasta. Yksityinen rahoitus voi koostua rahasta ja/tai vastikkeettomasta työstä.

K: Kuinka monta perustamistukea lapissa on myönnetty (koko historian aikana)? Ja mihin kuntiin?

V: Tavoitteena, että perustamistukia haettaisiin enemmän ja paremmilla sisällöillä kuin aiemmin. Päätyneellä ohjelmakaudella, joka on myös ollut ensimmäinen kausi tälle tukimuodolle, on myönnetty Lapissa 17 kpl perustamistukia seuraaviin kuntiin: Kittilä, Ranua, Pelkosenniemi, Kemijärvi, Tornio, Simo, Utsjoki, Salla, Sodankylä, Keminmaa, Posio, Kolari. Tämä 17 kpl sisältää kaikki perustamistuen muodot eli myös kokeilutuet.

K: Onko tiedossa vielä kevään hakujaksojen aikatauluja ja painotuksia?

V: Kannattaa seurata hakujaksojen osalta [ELY-keskuksen www-sivuja](#) ja [tilata uutiskirje](#), jossa ajankohtaisista asioista tiedotetaan. Hauista tiedotetaan myös Lapin keinon sivuilla: www.lapinkeino.fi.

K: Miten saisimme hankkeisiin liittyvää byrokratiaa vähemmäksi?

V: Lapin ELYssä ja Leader-ryhmissä on asiakasystävällisempi ote kuin monella muulla alueella. Omalta osaltaan on pyritty byrokratiaa vähentämään niin paljon kuin pystytään. Tietyt asiat on kuitenkin pakko tehdä tietyllä tapaa, kaikissa asioissa ei voi oikoa. Byrokratian purku ei ole paikallisissa käsissä. Lisäksi tällä rahoituskaudella on ollut käytössä tuen maksatusta helpottavia ja nopeuttavia [yksinkertaisempia kustannusmalleja](#).

K: Kuinka paljon kansainvälisiin toimiin on laitettu tällä ohjelmakaudella rahaa maaseuturahastosta?

V: KV-hankkeita ei ole haettu ELYstä suoraan yhtään, mikä on ollut valitettavaa. Myöskään Leaderilla ei ole ollut paljon kv-hankkeita, mutta Outokaira on kunnostautunut tässä. Outokairasta on tullut useita kv-hankkeita.

K: Hankeaiho: luonnontuotealan yleishyödylliset investoinnit – voisiko tehdä yhteisiä, yrityshautomo-tyylisiä investointeja, jotka hyödyntäisivät useampia toimijoita kuin yhtä?

V: Investoinnit ovat mahdollisia yrityksille ja yhteisyrityksille. Esim. kolmen mikroyrityksen yhteinen yritys voi saada investointeihin 40 % tukea annex I (ensiasteen jalostus) -puolella. Yritysten yhteistä kehittämistä voidaan tehdä 75 % tuella yritysryhmähankkeessa.

Yrityshankkeisiin liittyen kannattaa ottaa yhteys Heikki Moilaseen (heikki.moilanen@ely-keskus.fi) tai Mikko Niemelään (mikko.niemela@ely-keskus.fi), yleishyödyllisissä hankkeissa taas Anna-Kaisa Teurajarveen (anna-kaisa.teurajarvi@ely-keskus.fi).